

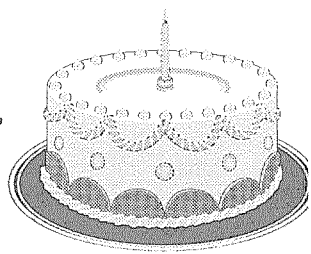

Τά Κανδυλιώτικα

Έκδοση του Συλλόγου των εν Αθήναις και απανταχού Κανδυλιωτών "Η ΠΡΟΟΔΟΣ" Γραφεία: Κεραμεικού 23 ΑΘΗΝΑ • ΕΤΟΣ 2ο Αριθ. Φύλλου 10 • ΓΕΝΑΡΗΣ - ΜΑΡΤΗΣ 1996

ΚΟΠΗ ΠΙΤΑΣ

Όπως κάθε χρόνο το Δ.Σ., αποφάσισε να κόψουμε και φέτος, για το καλό, την πρωτοχρονιάτικη πίτα μας.

Γι' αυτό.

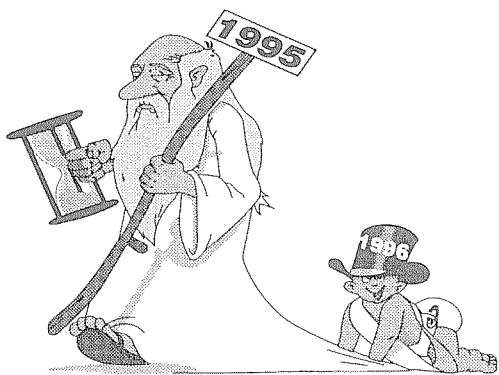
Την ΚΥΡΙΑΚΗ 14 Γενάρη, στις 11.30' το πρωί, ας κάνετε τον κόπο, να παρευρεθείτε στη σεμνή αυτή εκδήλωση, που θα γίνει στα Γραφεία του Συλλόγου μας (Κεραμεικού 23 στην Αθήνα). Ευκαιρία για μερικούς, να μάθουν που βρίσκονται και να τα δουν από κοντά (Καρφί;.. ίσως)

ΤΙΜΗΤΙΚΕΣ ΠΛΑΚΕΤΕΣ

Στην ίδια εκδήλωση θ' απονεμηθούν και στα παιδιά των Καντυλαίων που πέτυχαν στις εξετάξεις του 1995, στα ΑΕΙ ή ΤΕΙ τιμητικές πλάκετες.

Επειδή το Συμβούλιο, δεν έχει πλήρη γνώση των ονομάτων, παρακαλούνται οι ενδιαφερόμενοι γονείς ακόμα και φίλοι ή οι ίδιοι οι επιτυχόντες, το πολύ μέχρι τις 7-1-96, να επικοινωνήσουν με τον Πρόεδρο του Συλλόγου κ. Αναστάσιο Οικονομόπουλο, στο τηλέφωνο: 2911-193.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου του Συλλόγου Κανδυλιωτών «Η ΠΡΟΟΔΟΣ»

Εύχονται σε όλα τα μέλη του Συλλόγου, σ' όλους τους συμπατριώτες και φίλους της Κανδύλλας, Καλά Χριστούγεννα και Ειρηνικό και Ευτυχισμένο το νέο έτος 1996.

ΤΟΥ Κ. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΠΟ ΤΟ «ΒΗΜΑ»

ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ ΚΑΜΠΟΥ ΚΑΝΔΥΛΛΑΣ - ΝΕΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΣΤΗΝ ΚΑΝΔΥΛΛΑ ΤΗΝ 11.11.95

Γράφει ο Αναστ. Κ. Οικονομόπουλος

Αναδασμός! Μια λέξη που, το άκουσμά της, προκαλεί απογοήτευση, απελπισία, αγανάκτηση, αναβρασμό και αναστάτωση σε κάθε Κανδυλιώτη, όπου και αν ευρίσκεται, και σε κάθε κάτοικο της ευρύτερης περιοχής του κάτω αρκαδικού ορχομένου πεδίου.

Τριάντα περίπου χρόνια περμιένουν οι δυστυχείς αυτοί άνθρωποι να τους δοθούν, επί τέλους, τα κτήματά τους μαζεμένα, αρδευόμενα, εκμεταλλεύσιμα και με προοπτική αναπροσαρμογής των καλλιεργειών για μεγαλύτερη απόδοση. Τίποτε όμως!

Φωνές διαμαρτυρίας, διαβήματα, παραστάσεις, ερωτήσεις στην Βουλή των Ελλήνων, πιέσεις προς τους αρμοδίους έτυχαν, όπως πάντα, υποσχέσεων, αλλά, ως συνήθως, κατέληγαν «Φωνή βοώντος εν τη ερήμω».

Μια ακόμη φωνή διαμαρτυρίας για τον αναδασμό υψώθηκε σε συγκέντρωση που πραγματοποιήθηκε στο χωριό μας, την Κανδύλα, στις 11 Νοεμβρίου 1995, με πρωτοβουλία της Κοινότητας, σε συνεργασία με τον σύλλογο των εν Αθήναις και Απανταχού Κανδυλιωτών «Η Πρόοδος», σε συνδυασμό και με ομιλία του καθηγητή Γεωργικού Πανεπιστημίου των ΗΠΑ κ. Ηλία Δεκάζου για νέες καλλιεργείες που θα μπορούσαν να ευδοκιμήσουν στην περιοχή.

Είχαν προσκληθεί να παραστούν ο Υπουργός Γεωργίας, όλοι οι Βουλευτές της Αρκαδίας, ο περιφερειάρχης ΝΑ Πελοποννήσου, ο Νομάρχης Αρκαδίας, ο Περιφερειακός Διευθυντής Αρκαδίας, οι Διευθυντές Γεωργίας και Προγραμματισμού Νομαρχίας Αρκαδίας, οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι, ο Δήμαρχος Λεβιδίου, οι πρόεδροι των ομόρων κοινοτήτων Παλαιούργου, Ορχομενού, Βλαχέρνας, Χωτούσας και Λίμνης, οι σύλλογοι των Χωριών και όλοι οι κάτοικοι της περιοχής. Από τους επίσημους και υπεύθυνους προσκεκλημένους προσήλθαν οι Βουλευτές κ.κ. Δημήτριος Κωστόπουλος και Πέτρος Τατούλης, ο Περιφερειακός Δ/ντής κ. Γεώργιος Μπρεγιάννης, ο Δ/ντής Γεωργίας κ. Ανδρέας Ταλαγάνης και Προγραμματισμού κ. Αντώνιος Παναγόπουλος, οι Νομαρχιακοί Σύμβουλοι κ. Γεωργία Παναγοπούλου και κ. Ευάγγελος Γιαννακούρας, ο Υ/ντής του ΙΚΑ κ. Σπύρος Γιαννόπουλος, ο πολιτευτής κ. Γεώργιος Παπαηλιού, ο Δήμαρχος Λεβιδίου κ. Ιωάννης Πραγκαστής και πολλοί κάτοικοι της περιοχής. Ο Βουλευτής κ. Γεώργιος Δασκαλάκης, απουσιάζων στο εξωτερικό, έστειλε σχετικό μήνυμα.

Στην αρχή της εκδήλωσης

έγινε καλωσόρισμα των καλεσμένων από τον Πρόεδρο της Κοινότητάς μας κ. Χρήστο Δεληγιάννη, και, στη συνέχεια, γενική ενημέρωση για το θέμα του αναδασμού από τον Πρόεδρο του Συλλόγου Κανδυλιωτών κ. Αναστάσιο Οικονομόπουλο. Στην ενημέρωση αυτή τονίσθηκε ότι έχουν γίνει όλες οι εργασίες αποξηράνσεως του έλους και κατασκευής των τεχνικών έργων, και απομένει, για την ολοκλήρωση του αναδασμού, να εκτελεσθεί το έργο της αρδεύσεως (μελέτη - εκτέλεση του έργου), που καρκινοβατεί επί εννέα (9) ολόκληρα χρόνια με αδιάφορο, φυσικά, θεατή την Πολιτεία! Επίσης τονίσθηκαν οι δυσάρεστες συνέπειες από την καθυστέρηση του έργου, που εντοπίζονται στη μη αξιοποίηση των κτημάτων, στην μη αναπροσαρμογή των καλλιεργειών, στην μη παραγωγική επένδυση των αναλωθεισών, μέχρι τώρα, πιστώσεων, στην έλλειψη κινήτρων για παραμονή των νέων στην περιοχή, που μαστίζει, αγρίως, η μετανάστευση, της οποίας θύμα είναι, γενικότερα, η Αρκαδία. Στην ιστορική αυτή περιοχή της Ελλάδας παρατηρείται διαρκής μείωση του πληθυσμού, που φτάνει το 24,39% την τελευταία τριακονταετία, έναντι 9,89% του μέσου όρου όλης της Πελοποννήσου, και το 3,39% την δεκαετία 1981-91 έναντι αυξήσεως 4,96% όλης της Πελοποννήσου. Η εγκατάλειψη της περιοχής από την πολιτεία είναι η γενεσιουργός αιτία του φαινομένου αυτού. Οι προτάσεις που υποβλήθηκαν, με έντονη κτετευτική παρακλήση, για την λύση του όλου προβλήματος, ήσαν να υλοποιηθεί ο αναδασμός, χωρίς να γίνει το έργο της αρδεύσεως, που μπορεί να ακολουθήσει ή να μη γίνει και καθόλου, αφού η άρδευση μπορεί να γίνει είτε από τις υπάρχουσες τάφρους, είτε με γεωτρήσεις με μέριμνα των ενδιαφερομένων καλλιεργητών.

Ακολουθώντας τον λόγον έλαβε ο Δ/ντής Γεωργίας Ν. Αρκαδίας κ. Ανδρέας Ταλαγάνης που αναφέρθηκε στο ιστορικό του αναδασμού, επεσήμανε την αδικαιολόγητη καθυστέρηση του έργου, αναγνώρισε το δίκαιο των κατοίκων, ετόνισε ότι η ολοκλήρωση του έργου είναι θέμα διαθέσεως των αναγκαίων πιστώσεων και ότι η διανομή των κτημάτων μπορεί να γίνει, εφ' όσον συνταχθεί η μελέτη αρδεύσεως, χωρίς να είναι απαραίτητη η υλοποίηση αυτής επί του εδάφους. Απέκλεισε την περίπτωση υλοποίησης του αναδασμού, χωρίς την άρδευση, γιατί τούτο θα παρε-

ξέκλινε από τον προγραμματισμό και προορισμό του έργου.

Ο Δ/ντής Προγραμματισμού και ΥΕΒ κ. Αντώνιος Παναγόπουλος, που ανήλθε μετά στο βήμα, αναφέρθηκε στις εκτελεσθείσες εργασίες, επισημαίνοντας τα λάθη που έγιναν, κυρίως, στην κατασκευή των αποστραγγιστικών τάφρων με μεγάλο βάθος και μεγάλο πλάτος, που είχαν σαν αποτέλεσμα την δημιουργία του προβλήματος του υποβιβασμού της στάθμης των υπογείων υδάτων, που οι συνέπειές του φαίνονται έντονα στον κάμπο του Δάρα.

Ο Περιφερειακός Δ/ντής κ. Γεώργιος Μπρεγιάννης ανέφερε (Συνέχεια στη σελ. 4)

Με τόλμη

ΛΥΠΟΥΜΕΘΑ...

Το Δ.Σ. του συλλόγου, στη συνεδρίασή του της 11-12-1995 αποφάσισε ΟΜΟΦΩΝΑ, να μην πραγματοποιηθεί για το 1995, χρονιάτικος χορός του Συλλόγου.

Στο σκεπτικό της απόφασης διαβάζουμε:

«... κύριος λόγος είναι η παρατηρούμενη αδιαφορία προσέλευσης...».

Κρίμα

Τουλάχιστον να μην καυχόμαστε ότι είμαστε από χωριό γητεζέδων.

Κρίμα...

Όταν χωριά με 50 σπίτια κάνουν χορό με 500 άτομα, μια Καντύλα, να μην μπορεί να συγκεντρώσει 150 ανθρώπους μια φορά το χρόνο.

Ο υπογράφων που σημειωτέον, υπερυψίωσε την απόφαση, ρυπάται διηπά.

Λυπάται γι' αυτούς που πένε ότι είναι Καντυλαίοι, αλλά δεν ξέρουν που πέφτουν τα γραφεία του Συλλόγου.

Αλλά, ιδιαίτερα, ρυπάται για κάποιους «πνευματικούς» ηγεμόνους ανθρώπους, που την ενασχόλησή τους με τα κοινά, τη θεωρούν ότι είναι έξω από την «κουλτούρα» τους.

Πάντως το Δ.Σ. είναι αισιόδοξο.

Αντί χορών υποσχεται να πραγματοποιήσει συνεστιάσεις μέσα στο δίμυνο Μαρτίου-Απριλίου, που τις ημερομηνίες θα αναγγείψουμε στο επόμενο φύλλο.

Φυσικά, υπάρχουν και «πατριώτες», που έρχονται κάθε χρόνο στο χορό.

Το σημείωμα δεν τους αφορά.

Αφορά τους «άηλους» για τους οποίους και «Λυπούμεθα».

Σταύρος Λαγός

ΙΔΙΩΜΑΤΙΚΕΣ ΛΕΞΕΙΣ ΚΑΙ ΦΡΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

Γράφει ο Αναστάσιος Κ. Οικονομόπουλος

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

17. Φυχιάζω = Πουντιάζω, με κτυπάει το κρύο. Φράση: Με φύχιασε. Με κτύπησε το κρύο μέχρι το κόκκαλο.

18. Πλόκερη = Χούφτα. Για τους καρπούς: Όσο μπορούμε να πιάσουμε με μια χούφτα.

19. Λιαβός η-ο = Ακαρπος η-ο (Συνήθως για σιτάρια - κριθάρια όταν δεν είναι πολύ καρπερά).

20. Κουβέλι = Παλιό μέτρο καρπών συνήθως. Ένα κουβέλι σιτάρι είναι 40 ομάδες (51 κιλά περίπου).

21. Φούχα = Απότομη περαστική ζέστη.

22. Αποχαράς = Ο νηστικός από πολύ ώρα (Μάλλον από τα χαράματα).

23. Μπούρδα = Μεγάλο τσουβάλι

24. Δρούχα = Λεπτό κομμάτι ξύλου 50 εκατοστών περίπου που χρησιμοποιείται για να τυλίγεται επάνω το νήμα που προκύπτει από το γνέσιμο του μαλλιού στη ρόκα.

25. Τέμπλα = Μακρύ ξύλο που χρησιμοποιείται για τρύχημα (ραβδισμό) δένδρων (καρυδιών, αμυγδαλιών κλπ.).

26. Φιφι = Μικρό παπί.

27. Ζουνάρι της Καλόχριας = Το ουράνιο τόξο

28. Λοσιάρι = Μούσκεμα

29. Τσαλαβάρα = Τσαπατσουλιά, ανακατσουάρα.

30. Γέννημα = Το εισόδημα δημοτικών δηλ. κριθαριού, σιταριού, δριμυνίσας.

31. Λιύμα = Το δημοτικό σιταριού, κριθαριού, δριμυνίσας κλπ. που βρίσκεται ακόμα μισοαλωνισμένο στο αλώνι μαζί με το άχυρο.

32. Περιοκά = Όχι ευθεία, λοξά, δίπλα-δίπλα.

33. Έχνα ίσιωμα - Έχνα λέσι = Λερώθηκα.

34. Κάρμα = Ψοφίμι

35. Ξανάπλαστος = Όμως, αυτός που δεν έχει νεύρο.

36. Με ρόφιασε η πόρτα = Με κτυπάει το κρύο που μπαίνει από την πόρτα.

37. Πανιάρα = Υφασμάτινο κομμάτι, που σκουπίζουμε το χωριάτικο φούρνο, αφού την βρέξουμε με νερό πριν ριξουμε το ψωμί για ψήφισμο.

38. Του σκάρισε το μάτι ή του έχουσε το μάτι: Του βγαλε το μάτι. Λέξεις του αντιπροέδρου του Συλλόγου κ. Κωνσταντίνου Π. Δάλκου:

1. Ανακρικά = Ρούχα πεθαμένου

2. Άλειμμα = Λίπος χοιρινού

3. Ξιαρίζω = Τραβώ χύματα με το ξινάρι

4. Ασπίτης = Είδος κολοβού φιδιού. Μεταφορικά πονηρός.

5. Μπερνάκι = Μικρό αρνί

6. Αντάρα = Βροντή, θόρυβος

7. Κοκομάτης = Αυτός που έχει μικρά μάτια

8. Τζόλας = Αυτός που πειράζεται εύκολα, ο ιδιότροπος

9. Καντάρι = Είδος ζυγαριάς με αλυσίδα, το σατέρι

10. Πατσαλιάς = Απυμέλτος

11. Μπόδρης = Χοντρός

12. Τσακπίνης = Καλόχουστος

13. Ζουλάπι = Πονηρός

14. Ζυμουριάζω = Πιέζω, πλάθω

15. Δεματικό = Πρόχειρο αυτοσχέδιο από χόρτα σκοινί που δένουν τα δεμάτια

16. Τζιτζλονόμης = Λιποδιαπός

18. Κλωτσοκούδουνο = Του μπάτσου και του κλώτσου, ανυπόληπτος

19. Στσονί = Σκοινί

20. Σιάζω = Φτιάχνω, ισώνω

21. Κούψωμα = Πύμα

22. Κολόστρα = Το πρώτο γάλα της χεννημένης ζίδας ή προβατίνας

23. Τσιελεπής Άρχοντας, αφέντης, σπουδαίος, ευχενης (πάντοτε ειρωνικά)

24. Τσαμπούνα = Μεγάλη ροή υγρού. Φράση: Το αίμα έτρεχε τσαμπούνα

25. Τσιούλος = Κοψαύτης

26. Κοτάω = Τολμώ

27. Κουκουζέλι = Μικρό αραποσίτι, λοβός

28. Ταμπάρο = Ημίπαλο

29. Αγκούσα = Στένεψη, δυσφορία

30. Τσέντζελα = Παλαιά ρούχα

31. Αποχδυσίμα = Τα ρούχα που βγάζουμε

32. Χταίνω = κίζω

33. Σεληνιασμός = Επιληψία

34. Κριτσιμάς = Το πρώτο κέρασμα μετά τη σύναψη του συγκεσίους

35. Καρυά = Καρυδιά

36. Τσουρλόκωλα = Ανάσκελα

37. Γκάβαλο = Κοπριά αλόγου κλπ.

38. Άει πλάχιασε σια πέρα = Μου είσαι αδιάφορος

39. Τον λύκο τον κουρευάνε, τα πρόβατα που πάνε; = Ενώ τελειώσε εξακολουθεί να ενδιαφέρεται

40. Πάρτε πουλιά την κατεχνιά

41. Σείξου να σε σείξω = Κουνήσου να σε κουνήσω λέει ο Θεός. Λέξεις που εμάζεψε η κυρία Βάσω Βαρδουγιώτη.

1. Μάσια = Σιδερένιο εργαλείο με μακριά λαβή που ανακατεύει κανείς τα κάρβουνα

2. Κοτσοβολιάρικο = Αυτός που ζητιανεύει

3. Μπακινιάρικο = Ο έχων μεγάλη κοιλιά (Μπάκα)

4. Σαχτοθουρίδα = Το σημείο που μαζεύεται η στάχτη στο τζάκι.

5. Νιτότος = πολύ αραιό

6. Αλούβιτος = Αυτός που δεν φαίνεται καθόλου. Φράση: Δεν λούβωσε = Δεν εφύτρωσε, δεν εφάνη

7. Βεδούρα = Καρδάρια, ξύλινο δοχείο για το γάλα

8. Νταβός = Χαλκοματένιο ταψάκι με δύο χειρολαβές

9. Μόλοχος = Ο πολυσυζητημένος. Φράση: Έχινε μόλοχος = Έχινε ντόρος

10. Ανακούκουδα = Σταυροπόδι

11. Δεν πας να πέσεις από την Κουτρομάννα (βουνό του χωριού μας) (Κατάρα)

Καντυλαίικα γιατροσόφια

ΤΑ ΒΕΣΓΑΝΤΙΑ

Στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας η συμπαρατριωτίσση Χριστίνα Βασ. Οικονομόπουλου, αναφερόμενη στις «Καντυλαίικες ονομασίες ασθενειών» γράφει για τα βεσγάντια ότι ήταν πυρωμένα κεραμίδια.

Ασφαλώς θα πρόκειται για λάθος «εκ παραδρομής» και θα παρακαλέσω να μου επιτραπεί να αναφέρω «το ορθόν», σύμφωνα πάντα με τα «παραδομένα» των συγχωριανών μας. Υπάρχει μια μύγα μαυροκίτρινη, που μοιάζει με πολύ μικρή σφήκα και συχνάζει στα σινάπια. Οι συγχωριανοί μας την ονομάζουν βεσγαντόμυγα. Έπιαναν τέτοιες μύγες την άνοιξη, αποχώριζαν το κεφάλι από το σώμα ώστε να θανατωθούν, τις έβραζαν (μαζί με το κεφάλι) σ'ένα πανάκι και τις κρέμαγαν να αποξηρανθούν. Κατόπιν της έτριβαν και η σκόνη αυτή αποτελούσε το βεσγάντι, το οποίο το «έρι-

χαν» όπως έλεγαν χαρακτηριστικά, πάλι κατά την άνοιξη, στα σημεία του σώματος που επονούσε ο ασθενής από διαφόρους πόνους, ακόμη και στα πλευρά για θεραπεία της πλευρίτιδας.

Το βεσγάντι το έριχναν συνήθως το βράδυ και το πρωί το βγάζανε, γιατί αν έμενε περισσότερο υπήρχε κίνδυνος για την υγεία, ακόμη και για τη ζωή του ασθενούς. Στο διάστημα αυτό που η σκόνη αυτή της βεσγαντόμυγας έμενε δεμένη πάνω στο δέρμα προκαλούσε φουσκάλα την οποία κόβανε και για κάποιες ημέρες έτρεχε υγρό από την πληγή. Η εκροή αυτή του υγρού έφερε και την ίαση. Απάνω στην πληγή βάζανε το φύλλο ενός φυτού, «κροσταλό άγριο του βουνού» το λένε, και από πάνω του μια γάζα ή πανάκι. Και η πληγή αυτή ονομάζεται βεσγάντι. Συνήθως έλκρινε μόνο του, «όταν έβγαίναν όλα τα υγρά».

Αρκετές φορές όμως οι πληγές εμολύνοντο και ο άρρωστος ταλαιπωρείτο. Αναφέρεται μάλιστα και θάνατος κάποιας γυναίκας στο χωριό μας από το βεσγάντι που δεν το πρόσεξαν.

Το βεσγάντι (η σκόνη αυτή της μύγας) αν πέφταγε στο στομάχι, με το φαγητό συνήθως, αν ένας από πρόθεση ήθελε να θανατώσει κάποιον ή και από απροσεξία - και αναφέρονται τέτοια περιστατικά σε άλλα χωριά - προκαλούσε το θάνατο «γιατί έκοβε τα σωθικά του ανθρώπου».

Ως σπουδαία «γιάτρισσα» που έριχνε τα βεσγάντια στο χωριό μας αναφέρεται η αείμνηστη Παναγιώτα σύζυγος κων. Προκόπου, η Κταντέλαινα.

Η χρήση των βεσγαντίων στην Καντύλα σταμάτησε μετά τον πόλεμο.

Δημήτρης Λαρδίκος

ΣΤΗ ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΛΕΒΙΔΙΟΥ 11 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1821 ΔΥΟ ΚΑΝΔΥΛΑΙΟΙ ΑΡΙΣΤΕΥΣΑΝ

Του Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Στα ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ του Μητροπολίτου ΠΑΛ. ΠΑΤΡΩΝ ΓΕΡΜΑΝΟΥ εκδόσεως 1975 από τη Δημόσια Βιβλιοθήκη της Σχολής Δημητσάνης που επιμελήθηκαν η Ιωάννα ΓΙΑΝΝΑΡΟΠΟΥΛΟΥ και ο Τάσος Α. ΓΡΙΤΣΟΠΟΥΛΟΣ στη σελίδα 27-28 γράφει επί λέξει τα κάτωθι:

Οι δ' εν Τριπολιτζά εχθροί τη ιδ' Απριλίου μαθόντες, ότι εστρατοπέδευσαν εις το χωριόν Λιβίδι ό,τι Σωτήριος Χαραλάμπης και ο Σωτήριος Θεοχαρόπουλος μετά 500 περίπου Καλαβρυτινών στρατιωτών, και ο Παναγιώτης Αβράλης μετά τινων στρατιωτών εκ της επαρχίας Τριπολιτζάς, εξήλθον περίπου δύο χιλιάδες έφιπποι και έφθασαν εκεί, και οι μεν αρχηγοί των Ελλήνων επρόλαβον και κατέ-

φυγον εις τα πλησίον ορεινά μέρη, παρητήσαντες όλα τα πράγματα, ολίγοι δε των στρατιωτών έμειναν κεκλεισμένοι εις τινά οσπήτια, και συνεκρότησαν μάχην μετά των εχθρών, οίτινες ώρμησαν μέσα εις το χωριόν, και επροσπάθυσαν να κατακαύσωσι τους κεκλεισμένους Έλληνας, πλην εκείνοι πολεμώντες ανδρείως, εφόνευσαν εκατόν περίπου των εχθρών, οι δε λοιποί έφυγον κατηχημένοι ηρίστευσε δε εις τούτον τον πόλεμον ο Κουλός, Πετιμεζάς, ο Αναγνώστης Στριφτόμπολας, όστις και εφονεύθη και ο Σπύρος Νεζερίτης.

Για την αντιγραφήν
Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

ΚΑΝΤΥΛΑΙΚΟ ΧΙΟΥΜΟΡ

Ο κ. Νικόλαος Αθαν. Χουντάλας, συν/χος δικαστ. υπάλληλος που μένει στ' Ανάπλι, μας έστειλε για δημοσίευση «διάφορα ωραία των παλαιών Καντυλαίων» που, όπως γράφει, «τα έζησε στην Καντύλα». Τον ευχαριστούμε γι' αυτά καθώς και για τα συγχαρητήρια και τις ευχές του για την εφημερίδα μας.

1. Κάποτε ο Ιωάννης Λαγός ή Τζιώρας και ο Γεώργιος Ζαζιάς, γείτονες και φοβεροί χιουμορίστες, είχαν πάρει από την Αγροτική Τράπεζα δάνειο για πατατόσπορο, εγγυηθέντες ο ένας για τον άλλο. Μια μέρα ενώ καθότανε στην αυλή του ο μπαρμπα-Γιάννης πέρασε και ο Γ. Ζαζιάς και

έγινε μεταξύ τους ο εξής διάλογος:

- Καλημέρα σας, ήξει ο Ζαζιάς.

- Καλημέρα σας, απαντάει ο γερο-Τζιώρας και τον ρωτάει προσποιούμενος πως δεν τον γνωρίζει: Και ο κύριος ποιός είναι;

- Διευθυντής Αγροτικής Τραπέζης!

- Κανενός υποκαταστήματος Βέβαια.

- Όχι! Του κεντρικότατου!

- Κας σας ήθελα κύριε Διευθυντά! Με ένα γείτονά μου ήρθαμε στό υποκατάστημα Τριπόλως και πήραμε δάνειο. Εγώ ωφωλήθην και το επλήρωσα. Ο δε γείτων μου Ζαζιάς τα λεφτά τα χρησιμοποίησε δια σακάκια, πα-

ντελόνια και σε ασώτους πράξεις.

- Μα αυτός, ο Ζαζιάς, είναι... μεγάλος! Έχει πολλά λεφτά!

- Όχι! Αυτός είναι ένας χολός και άθλιος.

- Έτσι ε; Έ, τότε, εάν τον ιδείς, να του ειπείς: Αθιμόνο του!

2. Κάποτε ο Γεώργιος Ζαζιάς είδε στην αυλή του πολλά γουρούνια και από το μπαλκόνι του τους έβαλε λόγιο εκλογικό. Ο γέρος - Γιάννης ο Τζιώρας τον είδε και ερχόμενος στο καφενείο του Κουλάκη μας ήξει: «Ο γείτων μου παρεφρόνησεν!».

Ας σημειωθεί ότι και οι δύο γείτονες στα καλαμπούρια τους χρησιμοποιούσαν τη λόγια γλώσσα.

«ΤΑ ΚΑΝΔΥΛΙΩΤΙΚΑ»

Εκδοση
του Συλλόγου
των Απανταχού
Κανδυλιωτών
"Η ΠΡΟΟΔΟΣ"

Γραφεία:
Κεραμεικού 23
Τ.Κ. 10437 τηλ. 5240271

1ος όροφος
ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Εσωτερικού δρχ. 1.000
Εξωτερικού Αμερικής δολ. 25
Αυστραλίας 30
Αφρικής ραντ. 50

Για τους κατοίκους του
χωριού και για τα μέλη του
Συλλόγου οι συνδρομές
είναι προαιρετικές.

Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο

Αναστάσιος Κ. Οικονομόπουλος
Πρόεδρος Διοικ. Συμβουλίου
Ενυπόγραφα άρθρα απη-
χούν τις προσωπικές από-
ψεις των συνταχτών και
ουδεμία ευθύνη φέρει το
Δ.Σ. του συλλόγου

ΑΡΤΟΠΟΙΙΑ - ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΙΚΗ

ΜΙΧΑΛΗ ΑΘ. ΔΑΛΚΟΥ

Αλεξανδρείας 7 ΚΟΛΩΝΟΣ

τηλ. 51 32 375

ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ

ΤΟΥ Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Ένα από τα πολυτιμότερα αγαθά του ΚΥΡΙΟΥ προς τον άνθρωπο είναι το νερό, δίνει ζωή στη φύση, στα δάση, φυτά, στα ζώα και σε κάθε ζώντα οργανισμό. Το νερό με τον έλεγχο του ανθρώπου έχει μετατραπεί σε ηλεκτρική ενέργεια και σε κίνηση πολλών υποδομιών. Στη χώρα μας λειτουργούν αρκετά εργοστάσια παραγωγής ρεύματος. Με την εκτροπή πηγών, ποταμών, λιμνών φραγμάτων μεγάλες εκτάσεις έγιναν πλουτοπαραγωγικές. Όπου δεν υπάρχει νερό οι κάτοικοι της αυτής περιοχής εάν υπάρχουν είναι φτωχοί. Ο ΠΑΝΑΓΑΘΟΣ με τη βοήθεια της ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ έδωσε πολλά νερά. Από τα γύρω χωριά είναι το πιο πλουσιότερο σε κεφάλαια και πηγές, εκτός από τη Στυφαλιά - Γιόνια που υπάρχουν περισσότερα νερά και σχηματίζουν λίμνη. Στα κείμενά μου εργασίες μου που είναι αρκετές αλλά και σε κάθε τι που γράφω κινούμαι πάντοτε στα πλαίσια της δυνατής αντικειμενικότητας. Στην παρούσα εργασία θα αναφερθώ σε αρκετές λεπτομέρειες καταγράφοντας αξιολογικά στοιχεία των πηγών μας.

Α. ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΡΙΑ

Α. Το 175-176 μ.Χ. ο περιηγητής ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ πηγαίνοντας για τις ΚΑΦΥΕΣ και ΚΟΝΔΥΛΕΑ αναφέρει τις ΤΑΙΝΙΕΣ ΠΗΓΕΣ σημερινό ΚΕΦΑΛΟΒΡΥΣΟ. Ταινίες πηγές λέγονται διότι είναι συνεχόμενες η μία μετά την άλλη. Από μελέτες έρευνες που έχουν γίνει από το ΙΓΜΕ Αρκαδίας διαπιστώθηκε ότι υπάρχει υπόγεια λίμνη με άνοση, γεμίζει το χειμώνα από τα συσσωρευμένα χιόνια και νερά στο όρος Τραχύ (Μπουγιατέικα γούπατα). Λέγεται ότι η υπόγειος αυτή λίμνη επικοινωνεί με τις πηγές ΑΝΑΒΟΛΟΥ Μύλους Αργολίδος. Το Κεφαλόβρυσο ως γνωστόν έβγαζε ψάρια το χειμώνα που το καλοκαίρι επέστρεφαν και γεννούσαν. Αυτό επιτυγχάνεται διότι τα νερά επικοινωνούσαν. Στην Κατοχή έβγαλε μεγάλες ποσότητες, όλα ήταν τύπου μαρίδας. Οι κάτοικοι τότε του χωριού το απόδιδαν σε θαύματης ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΜΑΣ πράγμα που εγώ το πιστεύω σε μεγάλο βαθμό.

β. ΤΟ ΣΙΝΤΖΙ μεγάλο κεφάλαι το νερό τρέχει ποτάμι υπάρχει επικοινωνία με την υπόγειο λίμνη Κεφαλοβρύσου. Σε μεγάλη κατοικαία έβγαζε και αυτό ψάρια. Στις δύο πηγές είχα τη τύχη να πάω για ψάρια όπως όλα τα παιδιά της νεαρής τότε ηλικίας μου 1940-1941. Το θεωρούσαμε λίγο περιπέτεια λίγο ψυχαγωγία και ταυτοχρόνως εξασφάλιση εκλεκτού φαγητού. Το λάδι τότε λιγοστό για τηγάνι, στη σάρα όμως ήταν καλύτερα ως ήταν μικρά. Στο ΣΙΝΤΖΙ υπάρχει το εξής αξιοσημείωτο είναι δύο πηγές η μία έχει ζεστό νερό το διακρίνεις το χειμώνα, η άλλη πάντα κρύο δύναται να το διαπιστώσει όποιος θέλει εύκολα. Τα νερά του Σιντζιού είναι κατάλληλα για ιχθυοκαλλιέργεια πέστροφας. Σήμερα υπάρχουν στη διαδρομή του νερού στο χαντάκι από το γόνο που έφερε το Κοιν. Συμβούλιο προσφάτως.

γ. Η ΚΟΥΡΠΑ ήτο μεγαλύτερο κεφαλάρι από τα δύο ανωτέρω.

Το 1845-50 περίπου - αυτό το γνωρίζω από παράδοση από το θείο μου Γραμματικό - οι κάτοικοι τότε του χωριού έκτισαν μπροστά στην πηγή πόρτες όπως λέγονται και σήμερα για να δώσουν νερό περισσότερο στα άλλα κεφάλαια, με την εκτροπή αυτή το αποτέλεσμα ήταν αρνητικό τα νερά μειώθηκαν σχεδόν χάθηκαν για πολλά χρόνια. Την Κουρπά την αναφέρει ο Παυσανίας που γεμιάτισε πηγαίνοντας για ΦΕΝΕΟ.

Β. ΠΗΓΕΣ

Πολλές πηγές μεγάλες και μικρές θα προσπαθήσω να τις περιγράψω με την ακριβή τους ονομασία κατά περιοχή ξεκινώντας μαζί γύρω από τα σύνορα του χωριού μας μέχρι Λίμνη-Άγαλι.

1. Από το Κεφαλόβρυσο προχωρούμε προς την περιοχή Γωνιές στη θέση Σκαρουγιά υπάρχει ένα πηγάδι που είχε νερό που για να πάρεις κατέβαινες κάτω το άνοιγμα η ακτίνα του μικρή κτισμένο με πέτρα με προεξοχές σαν σκαλοπάτια πατώντας πόδια, τα χέρια στηρίζοντας αριστερά δεξιά έφθανες στην επιφάνεια του νερού έπαιρνες και ανέβαινες πιο εύκολα.

2. Στο Βαθυπόταμο ψηλά υπάρχει μια πηγή εποχιακή με λίγο νερό ονομάζεται Τουρκόβρυσση. Ακριβώς απέναντι στο Μποταϊτικο πηγή του Αλέξη Στέρνα εποχιακή.

3. Στα Βουλιαμέικα Γκούρα Σπηλιά Πλάκες, το Δασαρχείο εκεί έχει φτιάξει Στέρνα. Στο Γαβρέα και Λάζο δεν υπάρχει πηγή μόνο γούρνες - πιθάρια που το χειμώνα έχουν νερό.

4. Η πηγή της ΚΟΜΠΟΤΗΣ συνεχόμενο νερό ΥΔΡΟΜΑΣΤΩΣΗ δηλαδή το νερό συγκεντρώνεται από τις γύρω φλέβες. Από αυτό το νερό τα 3/4 έχει πάρει το Μοναστήρι και μεμικρή βρύση δίνει στην εκκλησία ΛΕΙΟΝ ΕΣΤΙ εκεί ήτο το χωριό Θεοτόκος, το υπόλοιπο πηγαίνει στην Απάνω Βρύση.

5. Πηγή Μπουγέτα Τρύπα στο Τσακωνοβούνι εποχιακή χρειάζεται ξεχωριστό βγάξει περισσότερο νερό το χειμώνα.

6. Η πηγή Τρύπια βρύση υδρομάστωση υδρεύει το χωριό.

7. Η πηγή στον Άγιο Ανδρέα εποχιακή και πιο πάνω μια άλλη μικρή που λέγεται Βραμονέρι.

8. Στη θέση Λαχίδα πηγή ΓΟΥΒΑ στο χωράφι Μπακοδήμα βγάξει αρκετό νερό το χειμώνα όταν βρέχει πολύ.

9. Πηγή Η ΜΑΝΑ ΤΟΥ ΝΕΡΟΥ η μεγαλύτερη του Καλόγερου το Μύλο υδρεύει το χωριό μέρος από αυτό τρέχει στο δρόμο ακριβώς πάνω από το Μύλο και ξεκουράζει κάθε διερχόμενο Ταξιδιώτη. Εκεί επιβάλλεται να τοποθετηθούν τρεις αυλοί, πάρκιν καθίσματα και δύο κάδοι, ως πάρει κάποιος Σύλλογος πρωτοβουλία να τα φτιάξει εν κατακλείδι η Κοινότητα.

10. Η πηγή ΓΑΒΡΟΣ-ΔΑΦΝΗ καλό νερό συνεχόμενο υδρεύει το χωριό.

11. Η πηγή ΝΤΑΒΑΝΤΙ ΙΤΙΑ βρίσκεται στο δρόμο που πηγαίναμε στο Διάσελο απέναντι από τη μπρινιότισσα.

12. Η πηγή ΑΓΙΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ υδρομάστωση συνεχόμενο νερό μεταλλικό, πολύ καλό για το στομάχι. Ο Σύλλογος Αθηνών κατασκεύασε κτίσμα, δεξαμενή, εγκατάσταση υδραυλική, βρύση, δυστυχώς δεν λειτούργησε υπαιτιότητα κάποιων ανεγκέφαλων. Παρκαλώ το Κοιν. Συμβούλιο να επιληφθεί και να λειτουργήσει η πηγή οπωσδήποτε το νερό αυτό είναι φάρμακο.

13. Η πηγή στον ΑΓΙΟΛΙΑ το νερό το έχουν φέρει από άλλη πηγή πιο πάνω και που λέγεται Σταμόβρυσση.

14. Στον ΟΛΥΓΥΡΤΟ-ΣΚΙΠΙΖΑ υψ. 1930 λίγο πιο κάτω από την κύρια κορυφή υπάρχει μικρή πηγή συνεχόμενο νερό έχω εκεί καθήσει για γεύμα ήτο υπέροχα. Στην Σκίπιζα ανέβηκα έτυχε να διαβάσω ένα βιβλίο του Παυσανία που γράφει «ΟΛΥΓΥΡΤΟΣ το πιο δύσκολο βουνό στην ανάβαση αλλά το πιο θεαματικότερο της Πελοποννήσου με ορατότητα θέα υπέροχη σε μεγάλο βάθος στον Ορίζοντα κλπ.» Αξίζει μια εκδρομή για όσους μπορούν, οι νέοι νέες του χωριού και τα παιδιά των αποδημών να μην χάσουν αυτό το υπερθέαμα.

15. Η πηγή στο ΜΑΥΡΕΤΖΙ τρέχει λίγο νερό σχεδόν εποχιακή, λέγεται ΦΛΑΜΠΟΥΡΗ.

16. Η πηγή της ΔΟΚΑΝΙΣΤΡΑΣ κοντά στο Μελλίσι εποχιακή θέλει ξεχωριστό.

17. Στα Καμίνια υπάρχει εποχιακή πηγή θέλει ξεχωριστό, λέγεται ΞΕΡΟΒΡΥΣΗ.

18. Στο Πεντασκούφι - Μισόκαμπος κοντά στο κτίριο εποχιακή, λέγεται ΠΟΥΝΤΡΟΥΜΗ.

19. Στην Αγία Τριάδα, πηγή της Συκιάς εκεί ήτο το χωριό ΝΤΟΣΚΕΣΙ.

20. Στη Ντελέτζα πηγή τα Πηγαδιούλα εποχιακή.

21. Στην περιοχή Λακκίματα ψηλά στη Σπηλιά πηγή που λέγεται ΓΑΡΖΕΝΙΚΟ.

Η Σπηλιά αυτή αναφέρεται στην Ιστορία με το όνομα της ΜΡΟΥΜΙΖΑΣ έχει μήκος 98 μ., βάθος 14 μ. ερπων σε βάθος 3 μ. υπάρχει πλατεία με σταλακτίτες.

22. Στο συνοικισμό ΠΥΡΓΟΥ το ΡΕΜΑ πηγή Κούγια το Ρέμα, Γκιζοζαίτικα καλύβια.

23. Στο ΔΙΑΚΟΠΙ-ΜΠΕΝΤΕΝΙ το ΣΙΕΛΚΙ σχεδόν κεφαλάρι ποιητικό τραγουδημένο από τον Τάσο Μούργελα (Βραχάτι). «ΤΟ ΣΙΕΛΚΙ με χαρά καλεί όλα τα παιδιά του εκεί που μεγαλώσανε γεμάτα ευτυχία» κλπ.

24. Δίπλα η πηγή ΚΑΚΑΒΙ που με αντιστάσιο υδρεύει, το Διακόπι.

25. Στην Στούπα οι πηγές του Ανθίμου το πηγάδι, η Μπίκιζα λιθαρόστρουγκα το νερό στη πηγή αυτή αναφύεται από το έδαφος.

26. Στα σύνορα Κανδύλα - Λίμνης Άγαλι η πηγή Βρυόνη είναι μια μικρή ταινία τριών πηγών. Στην περιοχή του χωριού καλύτερα υπήρχαν και άλλες με τη μεγάλη πτώση του υδροφόρου ορίζοντα άλλες χάθηκαν άλλες χόθηκαν.

Γ. ΠΗΓΕΣ

Υπάρχουν άλλες πηγές που δεν ανήκουν στο χώρο του χωριού αλλά

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

- Ο Χρήστος Γ. Σωτηρόπουλος και η σύζυγός του Γεωργία, αποκτήσαν κοριτσάκι στις 4-11-95

- Ο Χαράλαμος Δημ. Εισσιδέκας και σύζυγός του Ασημίνα αποκτήσαν αγοράκι στις 16-11-95.

- Ο Αντρέας Μιχ. Προκόπος και η σύζυγός του Βίβιαν, που ζουν στο Σικάγο των ΗΠΑ, απέκτησαν αγοράκι το Νοέμβριο του '95.

- Ο Νίκος Νούτσος και η σύζυγός του Ελένη, το γένος Βασιλείου Οικονομοπούλου, την 30-11-95, απέκτησαν κοριτσάκι.

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του συλλόγου μας, εύχονται στους ευτυχείς γονείς και στα νεογέννητα τέκνα τους, κάθε ευτυχία.

ΒΑΠΤΙΣΕΙΣ

- Εβαπτίσθη και έλαβε το όνομα Ιωάννα το κοριτσάκι του Ανδρέα και της Τζίννας Οικονομοπούλου, την 16-8-95 στο ξωκκλήσι του Αγίου Ανδρέα, στην Κανδύλα. Οι ευτυχείς γονείς ήρθαν, προς τούτο, στην ιδιαίτερα πατρίδα από τη Νέα Υόρκη των ΗΠΑ, όπου μένουν μονίμως.

- Εβαπτίσθη στην Κανδύλα την 14-10-95 το αγοράκι του Παναγιώτη και Χριστίνας Παντολέων και έλαβε το όνομα Επαμεινώνδας (Νώντας).

- Στις 28-10-95, εβαπτίσθη και έλαβε το όνομα Χρήστος το αγοράκι του Δημητρίου Χρ. Δρόσου.

- Στις 1-10-95 εβαπτίσθη και έλαβε το όνομα Σπύρος, το αγοράκι του Αναστασίου Γεωργ. Κανδαλέπα.

- Στις 29-10-95, έγινε στο Γιοχάνεσμπουργκ της Ν. Αφρικής, η βάπτισμα της κορούλας, του Ευαγγέλου και της Ανθείας, Σωτηροπούλου και της εδόθη το όνομα Σοφία - Μαρία. Ανάδοχοι ο κ. Νικόλας Κοκόλας και η μηνοστή του.

Στους Νεοφώτιστους Χριστιανούς και στους ευτυχείς γονείς τους ευχόμεθα κάθε επιτυχία.

Άξιος δε, ο μισθός των αναδόχων.

ΣΥΓΧΑΡΗΤΗΡΙΑ ΓΙΑ ΑΡΡΑΒΩΝΑ

Την ανηψιά μας και εξαδέλφη Φιλίς Οικονομοπούλου, θυγατέρα του Τριανταφύλλου και Ιουλίας Οικονομοπούλου, που διαμένει στο Σικάγο των ΗΠΑ και

γίνεται χρήση από τους χωριανούς μας.

α. Στον Άγιο Κων/νον στο Κονάκι του ΧΑΝΙΑ που επιστρέφοντας από την εκκλησία σταματούσαμε εκεί για νερό και πάντα μας φιλοξενούσαν με γαλακτομικά προϊόντα, όπως μαθαίνω συνεχίζεται προς τιμή τους η παράδοση αυτή.

β. Οι ΚΟΡΗΤΕΣ περιοχής ΛΑΥΚΑΣ εκεί επί Τουρκοκρατίας υπήρχε το χωριό ΔΙΑΣΕΛΟ με 8 οικογένειες άτομα 39, γίνεται χρήση από τους χωριανούς μας τακτικά σε εκδρομές.

γ. Οι ΚΟΡΗΤΕΣ περιοχής ΣΚΟΤΕΙΝΗΣ υπήρξαν σταθμός για τα μπουλούκια Κανδυλαίων

τον Δημήτρη Τσέβη, κάτοικο επίσης Σικάγου, που έδωσαν αμοιβαία υπόσχεση γάμου τους συγκαίρουμε θερμά και τους ευχόμεστε γρήγορη στέψη.

Οικογένεια Αναστασίου Οικονομοπούλου

ΘΑΝΑΤΟΙ

- Στις 10-8-95 πέθανε η Γιαννούλα συζ. Ιωάν. Δαμόκα το γένος Μιχ. Κώνστα.

- Στις 10-10-95 πέθανε και εκπαιδύτη στην Κανδύλα ο Δημήτρης Ι. Μακαρούνης, ετών 83.

- Στις 16-10-95 πέθανε και εκπαιδύτη στην Κανδύλα ο Γεώργιος Χαρ. Λαγός, ετών 78.

- Στις 19-10-1995 πέθανε και εκπαιδύτη στην Καλλιθέα - Αθηνών η Ευγενία συζ. Κων/νου Ζερβογιάννη, το γένος Ζόμπολα, ετών 71.

- Στις 8-11-95 πέθανε και εκπαιδύτη στην Κανδύλα η Γιαννούλα συζ. Ευαγγ. Σωτηροπούλου, το γένος Α. Κανδαλέπα, ετών 85.

- Στις 13-11-95 πέθανε και εκπαιδύτη στην Κανδύλα ο Νικόλαος Γεωργ. Μανωλιός, ετών 70.

- Στις 16-11-95 πέθανε στην Αθήνα και εκπαιδύτη στην Κανδύλα ο Χαράλαμπος Ευστρ. Παπαθανασόπουλος, ετών 80.

- Στις 1-12-95 πέθανε και εκπαιδύτη στην Κανδύλα η μητέρα του προέδρου της Κοινότητας Βασιλική Γ. Δεληγιάννη.

Τους συγγενείς των εκλιπόντων, συλλυπούμεθα εκ θαθέων.

ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ - ΔΩΡΕΕΣ

- Ο κ. Αλέκος Αθαν. Δάκος, προσέφερε στο σύλλογό μας το ποσό των 20.000 δραχμών εις μνήμην της συζύγου του Όλγας Δάκου.

- Η οικογένεια Αθανασίου Κανδαλέπα, προσέφερε στη μνήμη των γονέων και αδελφών, το ποσό των δρχ. 20.000, για την εξωραϊσμό του Νεκροταφείου.

- Οι αδελφοί Κώστας και Γιώργος Σωτηρόπουλος, προσέφεραν 10.000 δρχ. υπέρ του Συλλόγου και 10.000 για τον εξωραϊσμό του Νεκροταφείου, σε μνήμη της μητέρας τους Γιαννούλας.

Ο πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. Ευχαριστούμε θερμά.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Οι οικογένειες ΣΩΤΗΡΟΠΟΥΛΟΥ ευχαριστούν όλους όσους συμμετείχαν στη λύπη τους για το θάνατο της μητέρας τους Γιαννούλας.

που επέστρεφαν από τη Βόχα που την έσκαβαν για ένα κομμάτι ψωμί κερδίζοντας μερικοί πλευρίτιδα τότε προθάλαμος φυματώσεως. Θα γράψω μια εργασία για τις κακουχίες, τις φοβερές συνθήκες αλλά και τη μεγάλη αλληλεγγύη που είχαν μεταξύ τους. Στην παρούσα εργασία συνεργάστηκα με το Χρήστο Χ. Δεληγιάννη Γραμματικού. Ίσως να μου διέφυγε κάποια πηγή να μου την θυμήσετε όταν συναντηθούμε το καλοκαίρι στο χωριό αρκεί να βγάξει νερό.

Η καταγραφή των πηγών γίνεται για πρώτη φορά.

Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ

ΑΝΑΔΑΣΜΟΣ ΚΑΜΠΟΥ ΚΑΝΔΥΛΑΣ - ΝΕΕΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΕΣ

(Συνέχεια από τη σελ. 1)
 ότι έχει την πληροφορία ότι η πίστωση για τη σύνταξη της μελέτης αρδεύσεως έχει εγκριθεί, ότι η διαδικασία αναθέσεως συντάξεως αυτής σε ιδιωτικό μελετητικό γραφείο, σύμφωνα με τα ισχύοντα στην Ευρωπαϊκή Ένωση, απαιτεί χρόνο περίπου δύο μηνών, ενώ για την σύνταξη της θ' απαιτηθούν τέσσαρες μήνες περίπου. Πρότεινε, μάλιστα, να συγκροτηθεί, με ευθύνη του κ. Νομάρχη, μία επιτροπή αποτελούμενη από τους Βουλευτές του Νομού, τον Περιφερειάρχη ΝΑ Πελοποννήσου, τον Νομάρχη, Περιφερειακό Δ/ντή, τοπικούς 'Αρχοντες, Πρόεδρους Συλλόγων κ.λπ., που να επισκεφθούν τον Υπουργό Γεωργίας και να του θέσουν το πρόβλημα και ν' απαιτήσουν τη διάθεση των απαιτούμενων πιστώσεων.

Ακολούθως το λόγο έλαβαν οι βουλευτές κ.κ. Δημήτριος Κωστόπουλος και Πέτρος Τατούλης που εδήλωσαν τη συμπαράσταση στους κατοίκους, ανενώρισαν το δίκαιο αίτημά τους, ανεφέρθησαν στις πράγματι αξιόλογες ενέργειες που έχουν κάνει μέχρι τώρα για το θέμα αυτό και εδήλωσαν ότι είναι πρόθυμοι να βοηθήσουν για τη λύση του προβλήματος συμμετέχοντας σε οποιαδήποτε επιτροπή ή ενέργεια μαζική.

Οι αντιδράσεις των κατοίκων, υπό μορφή διαμαρτυρίας, ήταν έντονες και δικαιολογημένες. Υπήρξε εκδήλωση της αγανάκτησης με γενική κατακραυγή. Δημιουργήθηκε γενική έντα-

ση, αλλά η αναγνώριση απ' όλους τους υπεύθυνους παράγοντες της Πολιτείας του δίκαιου αιτήματος υπήρξε ο καταλύτης της αποκλιμάκωσης της έντασης αυτής.

Στη συνέχεια έλαβε τον λόγο ο παγκοσμίως φήμης καθηγητής γεωργικού πανεπιστημίου των ΗΠΑ κ. Ηλίας Δεκάζος, που με την γλαφυρότητα του λόγου του, το χιούμορ και την έντονη προσωπικότητα εδημιούργησε μια πολύ ευχάριστη ατμόσφαιρα, συμβάλλοντας έτσι στην εκτόνωση της έντασης. Αναφέρθηκε στις νέες καλλιέργειες, που μπορεί να ευδοκιμήσουν στον κάμπο αυτό, με άριστη παρουσίαση του αντικειμένου, όχι μόνον με τον μοναδικό τρόπο που μόνον αυτός ξέρει να παρουσιάζει, αλλά και με οπτικά μέσα (slides-διαφάνειες), για παρόμοιες καλλιέργειες που έχουν γίνει στο Τυχερό Έβρου, στην Κατερίνη και στο Βέλο Κορινθίας. Μας έδειξε τα μπλου-μπέρντις, τα σπαράγγια, τα βατόμουρα, τα ακτινίδια και άλλα φυτά. Επεσήμανε την ωφελιμότητα των νέων καλλιεργειών, που, όταν εφαρμοσθούν θ' ανυψώσουν κατακόρυφα το εισόδημα των κατοίκων, και, όπως είπε χαρακτηριστικά: «Ο κάμπος αυτός θα είναι ένας παράδεισος! Τον ευχαριστούμε ιδιαίτερα για την ευγενή και ανιδιοτελή προσφορά του και την αμέριστη αγάπη του που δείχνει γενικότερα για την Κανδύλα».

Τη συζήτηση έκλεισε ο Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Καν-

δυλιωτών κ. Κωνσταντίνος Δάλκος που συμπερασματικά ετόνισε ότι η περιοχή προσφέρεται για δυναμικές νέες καλλιέργειες, ευνοϊκές για την αύξηση του εισοδήματος των κατοίκων, που όμως δεν μπορούν να γίνουν στα κτήματα που ευρίσκονται υπό αναδασμό. Εζήτησε την ευαισθητοποίηση των υπευθύνων της πολιτείας για την ολοκλήρωση του αναδασμού με δυναμικές παρεμβάσεις στα Υπουργεία Γεωργίας και ΠΕΧΩΔΕ και ετάχθη υπέρ της συγκροτήσεως μιας επιτροπής από το Δήμο Λεβιδίου και τις όμορες Κοινότητες, η οποία θα ιεραρχήσει και θα προβάλει γενικότερα τα προβλήματα της περιοχής με προτεραιότητα στον αναδασμό και στον αρχαιολογικό χώρο του Ορχομενού.

Στη συνέχεια η Κοινότητα παρέδωσε πλούσιο δείπνο στους προσκεκλημένους και στους κατοίκους του χωριού. Επακολούθησαν δημοτικοί χοροί, στους οποίους οι χορευταράδες έδειξαν τις ικανότητές τους! Μεταξύ αυτών και ο καθηγητής κ. Ηλίας Δεκάζος, που έδειξε πόσο γνήσιο τέκνο της αρκαδικής γης είναι. Γενικά η εκδήλωση επέτυχε, εκπληρώνοντας το σκοπό της, και το μόνο τώρα που περιμένουμε είναι ν' ακουστεί η φωνή μας και να δρομολογηθούν γρήγορα οι διαδικασίες, κυρίως για τη σύνταξη της μελέτης αρδεύσεως και την υλοποίηση του αναδασμού επί του εδάφους. Οψόμεθα!

Η ΚΑΤΩΒΡΥΣΗ

Μπαίνοντας στο χωριό Προυσσός της Ευρυτανίας υπάρχει μια πηγή και πάνω της το δίστιχο: «Την πηγή του Χωριού μου δεν έχω ξεχάσει κι ας μ' ασπρίσαν τα χρόνια που έχουν περάσει» Έτσι και τα παιδιά του Στυλιανού Γιαννακόπουλου (Μπελεκάνου) δεν ξεχασαν την πρώτη βρύση της Κανδύλας «ΚΑΤΩΒΡΥΣΗ» -που κάποιοι απερίσκεπτοι στα χρόνια της Χούντας ισοπέδωσαν - και την ξανάχτισαν εις μνήμην του αιμινήστου αδελφού τους Γιώργου, που πέθανε στη Νότια Αφρική.

Η Κατώβρυση όπως φτιάχτηκε από τα παιδιά του Στέλιου Γιαννακόπουλου (Μπελεκάνου) εις μνήμην του αδελφού τους Γιώργου, αποθανόντος στη Ν. Αφρική

Είναι μια βρύση κομψότατη, χτισμένη με πελεκητή πέτρα και με μαστοριά, που αν θα τη δούμε από κοντά, θα τη θαυμάσουμε και θα πούμε ΕΥΓΕ! στους δωτητές, γιατί πέρα από την αναβίωση ενός μνημείου του Χωριού μας, είναι ένα στολίδι γι' αυτό. Και μνημεία και στολίδια σε κάθε χωριό δεν είναι οι ανύπαρκτοι ΠΑΡΘΕΝΩΝΕΣ, είναι οι παραδοσιακές βρύσες, τα λιθόκτιστα γεφύρια και κάποια άλλα πράγματα, που κανένας δεν νομιμοποιείται ν' αγνοεί, να καταστρέφει και να ισοπεδώνει, γιατί αυτά τα μνημεία είναι η ιστορία ενός τόπου, είναι η παράδοση, είναι ένα ολόκληρο παρελθόν των γενεών ενός Λαού που πέρασε από κάποιο συγκεκριμένο χωριό.

Η ΚΑΤΩΒΡΥΣΗ είναι η ιστορία της Κανδύλας, γιατί είναι από τις πρώτες βρύσες που είχαν χτιστεί. Ήταν λιθόχτιστη με καμάρα, με τρεις αυλούς (γούρνες) με ζαλώστρες με στέγαστρο στο πίσω μέρος για το πλύσιμο των ρούχων, όπου οι χωρικές με το καζάνι, τη σκάφη και τον κόπανο πήγαιναν να πλύνουν τα στρωσίδια, (κουρελούδες, γιάμπολες, χασισούδες, σαΐσματα κλπ. χοντρόρουχα), για να'ναι καθαρά το χειμώνα και τ' απλώναν στους γύρω φράχτες και εδημιουργείτο ένα πολύχρωμο ψηφιδωτό, που ειλκρινά, συνέπαιρνε τον κάθε διερχόμενο, ενώ η οχλοβοή, που εδημιουργείτο από το τραγούδι και καμιά φορά τους καυγάδες έδιναν ένα τόνο ξεχωριστής ζωντανίας. Εμάλωναν οι Καντυλιώτισσες, αλλά και γλένταγαν τη φτώχεια τους και ξαλάφρωναν την κουρασιά τους και την ταλαιπωρία τους σε κείνη τη μάζωξη της δουλειάς και του χρέους.

Η τωρινή, λοιπόν, ΚΑΤΩΒΡΥΣΗ που είναι ως γνωστό κοντά στο ναό της ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ, του μοναδικού σχεδόν σ' όλη την Ελλάδα, δίνει ένα τόνο ομορφιάς στην Κάτω Γειτονιά, που και οι γειτονιές των χωριών και των πόλεων αν θέλετε, πρέπει να προσέχονται, γιατί κι αυτές έχουν ανάγκη της καλής αισθητικής και της αναβάθμισης.

Πρέπει ν' αναβαθμισθεί και η γειτονιά της ΚΑΤΩΒΡΥΣΗΣ από την Κοινότητα και πρώτα απ' όλα να διαμορφωθεί ο χώρος γύρω από τη βρύση, να γίνει η αποχέτευση για το νερό που τρέχει, να πλακοστρωθεί και να φυτευθούν δύο - τρία καλλωπιστικά δέντρα. Το κόστος δεν είναι μεγάλο, η υποχρέωση είναι μεγάλη και ο ρηξικέλευθος Πρόεδρος με το προοδευτικό Συμβούλιό του πρέπει αυτό το χρέος να επωμισθούν.

ΕΠΙ ΤΕΛΟΥΣ...

ΦΩΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΑΝΑΔΑΣΜΟ!!

Το Υπουργείο Γεωργίας, Διεύθυνση Τεχνικών Μελετών και Κατασκευών της Γενικής Διεύθυνσης Εγγειοβελτιωτικών Έργων και Γεωργικών Διαρθρώσεων εδημοσίευσε πρόσκληση για την υποβολή αιτήσεων εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την ανάθεση εκπόνησης της μελέτης «Αρδευτικών δικτύων έλους Κανδύλας Ν. Αρκαδίας» σε ιδιωτικό μελετητικό γραφείο με προϋπολογισμό αμοιβής 79.060.000 δρχ.

Η δημοσίευση έγινε και στο Ενημερωτικό Δελτίο του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος στο τεύχος υπ' αριθμόν 1884 της 4-12-95 με τις εξής δεσμευτικές ημερομηνίες: Υποβολή αιτήσεων εκδηλώσεως ενδιαφέροντος την 12-1-96, αποσφράγιση αιτήσεων την 15-1-96, προθεσμία σύνταξης της μελέτης έξι (6) μήνες. Επί τέλους! Ακούστηκε η φωνή μας. Επιβεβαιώθηκε η πληροφορία του Περιφερειακού Δντή κ. Γεωργίου Μπρεγιάννη που έδωσε στο Χωριό μας την 11-11-95. Ευεπίπιστούμε ότι σύντομα θα λυθεί το πρόβλημα του αναδασμού.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΙΣ 11/8/90

ΑΙ ΜΟΝΑΧΑΙ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΟΝΗΣ ΚΑΝΔΥΛΑΣ «ΚΟΙΜΗΣΙΣ ΘΕΟΤΟΚΟΥ»

Από το 1934 έως το 1936 η Ιερά Μονή είχε σχεδόν κλείσει λόγω ελλείψεως προσωπικού. Στις αρχές του 1936 ενεφανίσθη για λίγο καιρό ο Ηγούμενος Γρηγόριος Βιδάλης. Στο τέλος του ίδιου έτους η Ιερά Μονή δια διατάγματος της Ιεράς Μητροπόλεως Μαντινείας και Κυνουρίας μετετράπη από ανδρική σε γυναικεία. Το Δεκέμβριον του 1936 εστάλησαν στην Ιερά Μονή τρεις (3) Μοναχές. Η Μερόπη Σκούντζου που είχε γεννηθεί στις Καμάρες Πατρών και που μέχρι 24 Απριλίου 1937 εκτελούσε χρέη Ηγουμένης, έχει ήδη αποδημήσει. Μαζί της ήλθε και η Θεοδούλη Μαλάκου γεννηθείσα στο Δενδρινό Πατρών και η Ευγενεία Γιαννίτσου γεννηθείσα το 1900 στο Στόλο Κυνουρίας, η οποία βρίσκεται σήμερα στη Μονή μας με μειωμένη την όραση, αλλά με άριστο θυμητικό. Με νηφάλιο τρόπο μου εξιστόρησε παρουσία και των άλλων Μοναχών πολλά αξιόλογα γεγονότα από το 1936. Το

ΤΟΥ Θ.Σ. ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ

Μετόχι όταν ήλθαν και ο παράλαβαν ήτο σχεδόν ερειπωμένο, είχε μετατραπεί σε ποιμνοστάσιο. Το δε Μοναστήρι είχε υποστεί μεγάλες καταστροφές ως και λεηλασίες. Στις 25 Απριλίου 1937 εστάλη από την Αρχιεπισκοπή μας η Καλλινίκη Ματζουράνη γεννηθείσα το 1895 στα Βούρβουρα Κυνουρίας και ανέλαβε καθήκοντα Ηγουμένης μέχρι 22-2-1978 ότε και απεβίωσε. Όσον δε για την Ηγουμένη Καλλινίκη έχω αναφερθεί σε άλλη μου συγγραφή εκτενέστερα για το έργο της και την προσφορά της.

Το 1937 ήλθε στην Ιερά Μονή η Αγαθή Αντωνοπούλου γεννηθείσα στο Μάναρι Μαντινείας. Ακολούθησε μετά από λίγο καιρό η Φιλοθέη Ντουθίκα που είχε γεννηθεί στην Αθήνα από γονείς Κανδυλαίους, οι οποίοι είχαν σπίτι δίπλα στον Μιγάλη Παϊσόπουλο. Το 1938 ήλθε στην Ιερά Μονή η σημερινή Ηγουμένη Ευπραξία

Τσαγκαρή γεννηθείσα στο Αθήναιον Μαντινείας. Εν συνεχεία αφίχθη η Αγαθονίκη Κόσιφα από το Λεβίδι που απέθανε στις 4.8.1989. Το 1949 η Παρθενία Διαμαντή Κούτουλα από την Κανδύλα, ακολούθησε η Ανθήμη Παναγιώτη Μούργελα επίσης από την Κανδύλα σε ηλικία επτά (7) ετών. Το 1949 ήλθε στην Ιερά Μονή η Σαλώμη Καραμπότσου από το Λεβίδι. Το 1965 ακολούθησε η Μάρθα Πλούτα από το Λεωνίδιο Κυνουρίας, η οποία σήμερα βρίσκεται στην Ιερά Μονή Κερνίτσης. Μετά το θάνατον της Καλλινίκης από την Ιερά Μητρόπολη μας τοποθετείται ως Ηγουμένη η Ευπραξία Τσαγκαρή, ένας άνθρωπος δραστήριος, ακούραστος, δημιουργεί συνεχώς διάφορα έργα, συντηρεί και θελιώνει όλα τα ακίνητα της Ιεράς Μονής, όπως τα παρεκκλήσια που είναι αρκετά. Ενδεικτικά αναφέρει τον 'Αγιον Χαράλαμπον που είχε υποστεί πολλές ρωγμές από το σεισμό, κτίσμα παμπάλαιο-πέρα της αναστηλώσεως πραγματοποιήσε και αξιόλογη αγογράφηση. Τόσον η Ηγουμένη Ευπραξία όσον και οι άλλες Μοναχές χαιρούν μεγάλης εκτίμησεως από όλους τους κατοίκους του χωριού, αλλά και της μεζώνος περιοχής. Εργάζονται νυχθημερόν πολύ σκληρά, η ζωή των είναι η εκκλησία και η εργασία. Η Ευπραξία Τσαγκαρή διακρίνεται για την απλότητά της, την ειλκρινεία της, εμπνέει εμπιστοσύνη στο συνομιλήτή της. Είναι ταλαντούχος στις δημόσιες σχέσεις, γι' αυτό και επιτυγχάνει αρκετά πράγματα προς όφελος και μόνον της Ιεράς Μονής μαζί με τις άλλες εργατικές και ενάρετες Μοναχές της Ιεράς Μονής Κανδύλας.

Η Μοναχή Ευγενεία Γιαννίτσου απεβίωσε την 18-12-1991.

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΣΕ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Το Δ.Σ. στη συνεδρίαση της 3ης Νοεμβρίου 1995 αποφάσισε τη συμμετοχή του Συλλόγου μας στην υπό σύσταση εταιρεία με τίτλο «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΒΟΡΕΙΟΥ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Α.Ε.» με ποσό 100.000 δρχ. για το οποίο θα λάβει 10 κοινές μετοχές που αντιστοιχούν στο 0,4% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας.

Σκοπός της εταιρείας είναι η σύμμετρη ανάπτυξη της περιοχής και η διαχείριση της κοινοτικής πρωτοβουλίας Λίντερ II (LEADER II). Το Δ.Σ. επήρξε την απόφαση αυτή με γνώμονα τη συνδρομή προς την Κοινότητα Κανδύλας για τη βελτίωση και εκσυγχρονισμό της ζωής των κατοίκων της Κοινοτήτάς μας.

Η εταιρεία, με έδρα το Δήμο Λεβιδίου, γεωγραφικά καλύπτει την επαρχία Γορτυνίας, το Β τμήμα της επαρχίας Μαντινείας από το Νομό Αρκαδίας, το Β.Δ. τμήμα της επαρχίας Άργους του Νομού Αργολίδας και το Ν.Δ. τμήμα του Νομού Κορινθίας.